

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernatges)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

El fet culminant de la setmana es la reunió de les noves Corts, á la qual va precedir la dels elements que componen la majoria. Seguint la costum establerta en semblants cassos, en Sagasta va arreglarlos.

Hi havia qui esperava ab curiositat á veure qué dirà el fracasset de Cuba, de Filipines y de París, per justificar la rahó de la seva permanència en el poder.

Això era lo que devia fer; y això es lo que no ha volgut tractar de cap manera. Aquells tremendos desastres, son negocis completament liquidats. A gorniar, á comer, á vivir.

El discurs va durar tres quarts d' hora: tres quarts d' hora d' exercicis gimnàstichs y d' escamoteig.

Primer exercici gimnàstich: grans molinetes sobre la barra fixa. Va donar el pésam als fusionistes qu' en les passades eleccions van perdre «vensus» per les malas arts dels enemichs del govern. Perque les malas arts no las exerceix may el govern que té á les seves mans l' embut de la lley: les malas arts son privativas dels partits d' oposició.

Al efecte de mostrar la seva imparcialitat, D. Práxedes volia donar entrada en la comissió d' actas á tots els jefes de les minorias; pero aquests li han dit que no volian serhi. ¡Ves els gamarusos, haverse negat á picar l' am!

En aquest punt ha baixat de la barra fixa y ha comensat l' escamoteig.

La prestidigitació de n' Sagasta ha consistit en escamotear tots els compromisos contrets.

No ha formulat mes que vaguetats, en lloc de anunciar solucions concretes.

El govern farà economies; pero sols las que sigan necessaries. Total, ni un céntim.

El govern contraurà un nou empréstit y diu que ab aquest empréstit Espanya s' cololarà al nivell dels demés pobles. Com si sigués un principi incontrovertible el de que l' home quant mes mes enmatlla mes rica es.

De tot lo que va declarar el partit fusionista al combatre 'ls pressupostos de n' Villaverde, ja 'l govern no se'n recorda. Llavors hi eran pera fer la guerra als seus antagonistes; avuy hi son pera menjar.

El govern se proposa ocuparse de la qüestió social, procurant l' armonia entre l' capital y l' traball. Els obrers, pel que puga ser aqueixa armonia, serà convenient que busquin una corassa impenetrable a les perforacions dels projectils dels mausers. Aquests son sempre 'ls medis armònichs qu' emplea 'l govern del home del tupé.

El govern resoldrà la qüestió religiosa, respectant el Concordat per les ordres monàstiques que dintre del Concordat estigen. A les demés se les sotmetrà al dret comú, es á dir, se les deixarà beneficiar els requisits del dret de associació. Y així tindrán frares y monjas á tutiplé, fins que 'ns caiguin á la sopa.

En materia regionalista, 'l govern no transigeix. Que 's demani la descentralització per empender obres públics y administrar la beneficència, menys mal; pero que no passin de aquí. El regionalisme es la tapadora dels que volen la desmembració d' Espanya. (Y 'l poder es l' olla, dels que de cap manera, encara que 'ls pelin, volen renunciar al caldo.) A Espanya no hi ha regions; hi ha províncies. (Provincias? Cál! Lo que hi ha á Espanya son llescas de pàsucadas ab oli.)

El gran xarlatán D. Práxedes

—Señores, aquí tienen el maravilloso remedio que á mí m' serveix per curarho tot. ¡Es l' infalible ungüent de barra... ¿Que hi ha de huelgas? Una mica de barra. ¿Que la gent se mor' de fam? Més barra. ¿Que 'l poble crida ha res com aixó, señores, no hi ha res com aixó!...

Aquest es el programa del nou govern. Si algú tenia alguna esperança, aquesta queda totalment desvanescuda. El vell Sagasta ha demostrat qu' es incapás de apreciar lo qu' Espanya vol, lo qu' Espanya necessita. ¿Com ha de ser capás de resoldrelo?

Resignemnos, donchs, á continuar com fins ara, cada dia mes enfonsatz en el pudrimener de totas

las concupiscencias, si 'l país no 's decideix de una vegada á posarhi 'l coll, en la persuasió de que no ha de regenerar sino per son propi esfors.

D' altra manera en Sagasta continuarà d'hient com sempre:

—¡Feume un nus al tupé!

PEP BULLANGA

ELECTRA

RECH qu' en Pérez Galdós no va obrar com devia posant impediment á la lliure representació del seu famós drama en tots els teatros d' Espanya.

Al dir això molt lluny de nosaltres coartar la facultat absoluta que té tot propietari á fer l' us qu' estima més convenient de la seva propietat; la facultat absoluta que té tot comerciant de colocar ó deixar de colocar els seus productes en tal ó qual plassa, segons li aconcellin els interessos del seu negoci.

Pero á mí se m' figura y crech estar en lo cert que una obra literaria, filla de l' esperit no pot sempre equipararse á una mercancía; y 'l drama *Electra* molt menos encare.

En Pérez Galdós l' ha imaginat, en Pérez Galdós l' ha escrit; pero 'l públich es qui li ha donat vida, la vida intensa y rica de la popularitat. En aquest concepte 'l públich es una especie de co-autor de 'n Pérez Galdós. Y en sa qualitat de tal tenia fins á cert punt un dret, sino positiu, un dret de cortesia y 'l mereixement de una justa correspondència, en virtut dels quals el pare del drama no podia tenirlo com engavat, quan era hora de que volés, portant per tota Espanya y á Barcelona especialment aquell xardor de anticlericalisme que va encendre á Madrid, al presentarse per primera volta.

No podia, no devia en Pérez Galdós considerar á Barcelona com una plassa comercial; no podia, no devia tenir concentrats tots els sentits y totas las potencies en els drets de autor calculats en una suma tant més quantiosa, quant més retrassés la seva representació á cárrec d' una determinada companyia.

Obras que com *Electra* tanquen, perque així al públich ho ha volgut, un fi polítich y social, no es lícit regularlas segons el criteri de un interés mesquí, si son com la espurna que ha de fer saltar una mina, no està bé esperar tranquilament que la pòlvora de la mina sigui esbravada.

Mes en el present cas y per lo que respecta á Barcelona, el Sr. Pérez Galdós en el mateix pecat ha hagut de trobar la penitència.

Dos aspectes té 'l drama *Electra*, l' aspecte artístich y l' aspecte polítich. Y l' èxit que ha tingut entre nosaltres, se dé exclusivament á la seva tendència. Pero siguém lleals y parlém clar: fins en aquest particular ha sigut el seu un èxit esbravat, ha sigut com un eco débil de aquell èxit ruidosissim de Madrid, y que posada l' obra oportunament aquí s' hauria agegantat.

Es que á Barcelona s' ha debilitat el sentiment anticlerical? De cap manera. Aquest sentiment viu y alenta ab més forsa que mai.

La causa de l' atenuació del èxit de *Electra*, deu atribuirse á que 'l drama, per venir tant tart, al públich no li ha dit res de nou. Tothom coneixia l' assumptu y l' argument; tothom estava enterat del caràcter dels personatges; tothom estava cansat de repetir aquelles frases de Máximo: «Hi ha que matar a n' aqueix home», «Hi ha que calar foch á n' aquesta casa». No podia, donchs, oferir-se cap sorpresa, y las sorpresas son sempre en el Teatre, poderosa causa determinant de las grans emocions.

Com obheint á una rutina el públich va denostar á n' en Pantoja, va escriidassar á las monjas que

aparegueren en escena, va exigir que s' toquesssen *La Marsellesa* y l' *Himne de Riego*; pero sols per rutina.

Ja ho sent el públic tot això; pero ho sent encara de una determinació molt més radical, molt més expeditiva de les que s' despreuen naturalment de la fàbula del drama, concebuda ab notoria timides.

De tal manera que avui m' explico perfectament que la primera persona que hagué de quedar asombrada de que l' públic de Madrid s' hagués pres el drama pel cantó que crema fos el mateix autor.

La fàbula es timida acabém de dir, y en efecte, apena si descubreix un sol dels mil aspectes repugnats que ofereix el polp del clericalisme ab sos xuladors tentaculs.

En *Electra* no veyém al personatge religiós que predica lo que no creu: que explota las conciencias timoratas; que promet las eternas beneventuransas á n' aquells á qui despresa iniquament: que s' revola en totas las concupiscencias terrenas. No veyém l' exemple repetit cada dia del captador de fortunas, arrancadas per la por, ja al home atribulat, ja al moribundo. No veyém al segrestador de noyas ricas y preocupadas que s' deixan engavar en un convent. No veyém á las famílies sumides en la miseria material, moral y intelletual per l' acció del clericalisme. No veyém las hipocrisies triomfants en contuberni ab el clericalisme. No veyém, per fi, l' embrutiment de un poble envenenat á través dels sigles per l' acció clerical.

Es ben petita l' història d' *Electra*, víctima de la manera de pensar y de sentir de Salvador Pantoja. Aquest per més que siga un malvat es un creyent, y l' clericalisme no creu en res més qu' en la seva conveniencia. L' espiritualitat del tal Pantoja serà si s' vol extraviada; pero es sincera y fins té certa grandesa quan per sobre del atropello y la violència materials se declara vencedora per la forsa incontrastable de la idea. En canvi, l' espiritualitat del clericalisme no es més que una máscara, un engany per assegurar millor las seves falconades.

Per altra part, admitem que l' obra està admirablement escrita, que ja no hauria de ser filla de la ploma privilegiada del autor de tantas produccions admirables, escènicament resulta lânguida en molts passatges, desencaixada casi sempre, coordinada ab olvit del art de construir obras teatrals y excessivament parladora, ab la circumstancia especial de que l' personalitat al parlar diuen lo que l' autor diria y no tant lo que haurien de dir, dada la seva naturalesa y l' seu temperament.

Sols un personatge, en Pantoja, té valor escénich y valor psicològich. Es l' únic que obra conforme deu obrar. Els demés al seu costat semblan figures artificiosas, sense ànim, sense voluntat, sense impuls. En lloch de obrar com deurián pera vencer al poderós enemic, s' entretenen á dir frases. Y la calumnia forjada per en Pantoja, que constitueix el nús de l' acció, es deixa tontos y desconcertats. No troben ni buscan la manera de destruirla. Tant es això que l' autor s' ha de valer de un medi tan poch conforme ab la realitat, com l' aparició del espíritu de la mare de la infelís *Electra*.

Y que poch hauria de costarli á n' en Pantoja desvaneixer aquesta ilusió si s' hi emprenyaval. Pero l' astut clerical ha desaparecido per el foro, com si ja estigués cansat de maquinjar novas infamias, deixant que l' entrada y la sortida d' *Electra* del convent, quedin limitadas á las proporcions de un infantil simulacre.

En resum: el drama de n' Pérez Galdós val en el concepte de haver sigut la pedra de toch que ha posat de relleu els sentiments anticlericals de una gran part del poble espanyol. Al haver sigut el cop tan suau, las vibracions que ha produït han sigut intensíssimas.

Pero l' obra contra l' clericalisme encara està per escriure. Encara està pera donarse'l formidable cop de massa que ha de acabar ab el mònstru.

P. K.

EN SAGASTA AL CONGRÉS

DISCURS-PROGRAMA

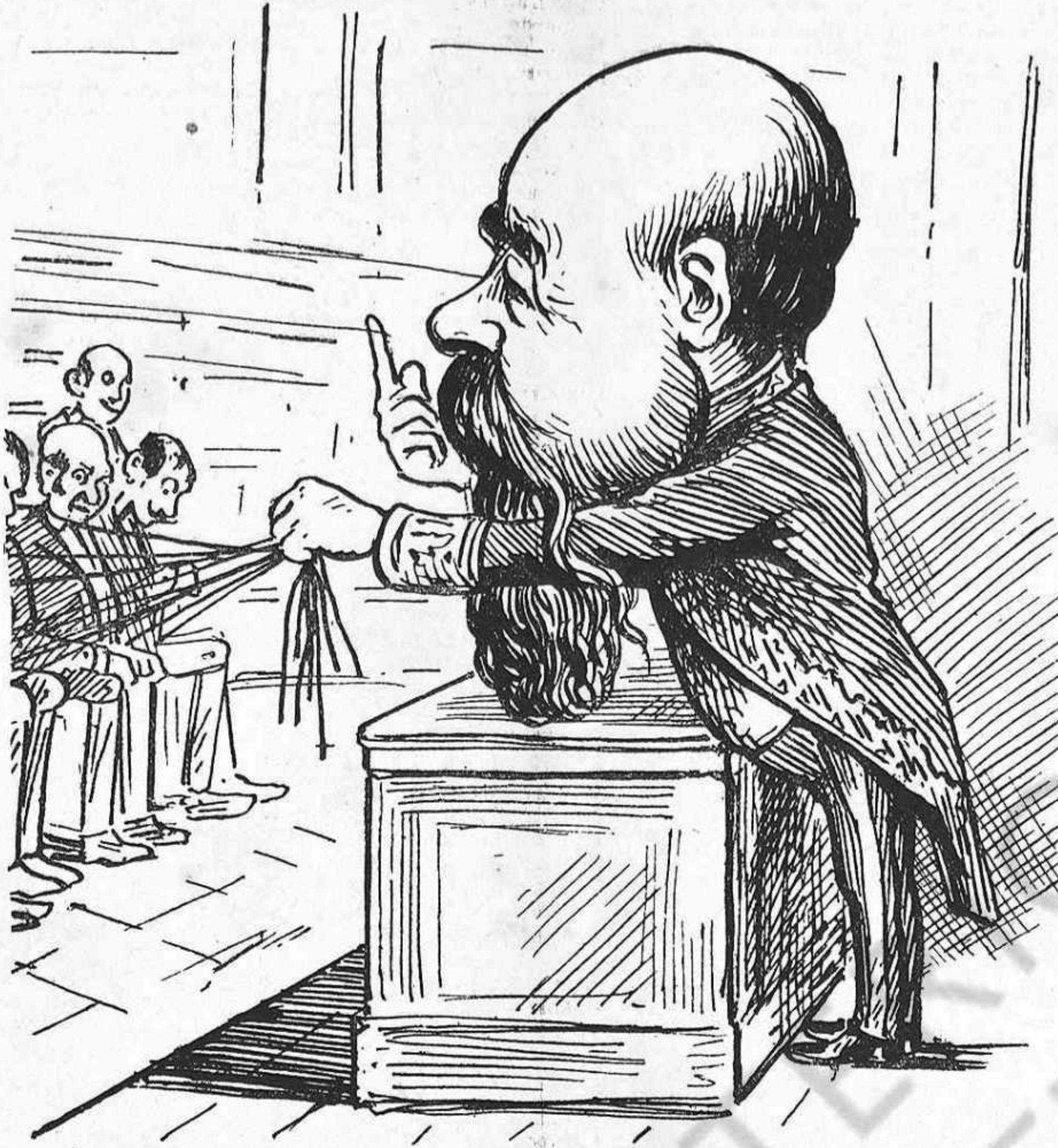
Després d' haver begut mitj vaset d' aigua ab tres gotas d' anís, don Práxedes se mira l' auditori y s' posa á parlaix així:

Lo que deyan mentres fugian

—¿Que tornem á ser al dia de Sant Jaume del any 35?...

Instruccions de 'n Moret á la majoria

—Fixeu'si bé, que aquests fils son el tot del sistema parlamentari. Quan jo estiri l' fil de la dreta, heu de dir que sí; quan estiri l' de la esquerra, heu de dir que no. Ho tindréu present?

—Senyors: Avans que tot, ab goig saludo al novells diputats, fills directes del vot, exempts de taxxa, pulits, inmaculats.

Podeu dirho ab orgull, per més que l' èxit vos ja casi previst; eleccions tan legals com las derreras, jamay s' havian vist.

Ni una tenua protesta, ni una sombra d' irregularitat, ni l' menor joch de mans, ni un' acta bruta, ni un nom falsificat.

Per tot la pululteria més extremada vetllant las urnas, ¡Oh! Quina satisfacció se sent al dirho!

Ab diputats així, sense trafica, ja us ho puch confessar, no es una carga dura, com molts creuhen, i es un gust governar!

Ara, segons la pràctica estableta, deveu volgurer que jo us dongui de la pròxima campanya el plan complert y l' tò.

Y com á mí jamay m' han dolgit prendas, vinch aquí disposit a dirvos de pé á p' lo que projecto y lo que tinch pensat.

El nostre gran partit, amics caríssims, no té avuy més missió que conseguir d' Espanya á corre-cuya la regeneració.

Y la conseguirà, no'n tinguer dupte, que ja sabeu que aquí no's contrau compromís ni's fa promesa que no's pugui cumplir.

Ya haureu vist, ab els tres ó quatre mesos que portém governant, si n' hem fet de millors y de coses, dif' y nit traballant.

A Barcelona estan tots contentíssims, á Valencia molt més, á la Corunya l' poble ens victoreja grinyolant pels carrés.

De Cádiz en rebémen munts d' alabansas, de Vigo, otre que tal,

la gent d' Andalucía ns posa als núvols... i per tot, per tot igual!

Las arcas del Tresor estan tan plenes, que per guardá ls diners van haver de lligar l' altra setmana uns quants sach's venturers.

De huelgas y romansos ni se 'n resa; no hi ha un obrer parat, ni l' més petit disgust contra ls burgesos, ni un sol taller tancat.

La industria cada dia viu més pròspera, la terra sembla un cel; els civils, entregats al dols far niente, no's mouhen del quartel.

Breu y llis, que á la fas del mon declaro sens fautá á la vritat, que avuy per tot arreu á Espanya brotan fonts de prosperitat.

Comensat, com veyeu, el nostre mando d' un modo tan ditzos, calculeu si n' haurém fet ja de coses dintre d' un any ó dos.

¡Amunt y sempre amunt! Jo us asseguro que, governat per mi, d' aquest país del gram y la canyota hem de ferme un jardí.

Tenint el vostre apoyo y la gran forsa que 'm dona l' meu tipe, ni que veyeu els frachs á doscents trenta, no us espanteu per né.

Mil cops crech que ho hi dit y torno á dirho: ¡Voléu veurem fcls! Deixeume traballar pels meus principis y p' bé del pais.

Per xó, com cada volta que aquí parlo, vull dà l' meu crit sagrat: ¡Visca l' Espanya rica y substancial! ¡Visca la llibertat!

Aquí acaba l' discurs. La majoria aclama al oradó, aturdida davant d' aquell portento de despreocupació.

Don Práxedes fa dues cortesies, s' escorra, y pas y pas se'n va tranquilament cap á caseta, rihibit per sota l' nas.

C. GUMÁ

La nostre bon amich Salas Antón se dedica ab verdadera inteligiencia al moviment societari.

Coneixedor de las institucions obreras que ab més èxit funcionan en las principals nacions del extranger, principalment á Inglaterra, Fransa y Bèlgica, traballa sense descons per implantar á Catalunya aquellas que poden trobar aquí l' terreno més ben abonat y que millor poden posar en exercici'l sentit práctich del traballador català.

A tal efecte, la cooperació y la resistencia, lluny de repelirse poden perfectament encaminarse á la realisació de un fi comú, si s' arriban á realizar els plans que l' Sr. Salas Antón va exposar diumenje en el local de l' Associació dels Coros de Clavé, davant de un número considerable de representants de societats obreras.

Se tracta senzillament de una gran organisació collectiva obrera, de carácter práctich. En ella hi caben totas las societats, sense distinció d' escolas, ideas y tendencias. No per discutir si las ideias libertarias son més científicas que las socialistas; no per determinar si ha de ser l' evolució ó la revolució social el medi més expedít per arribar á l' emancipació del proletariat, ha de constituirse l' organisació colec-

tiva, sino per traballar prácticament unint els esforços de tots y aplicantlos convenientment á las necessitats de la lluita reivindicadora, tals com se vanjan presentant.

Base de l' organisiació: la cooperació de consums: pero no per destinat las ganancies que s' obtinguin al profit individual de cada associat, sino á las necessitats collectivas de l' agrupació. D' aquesta manera l' element obrer pot aspirar a apoderar-se del capital social que s' emplea avuy en assurtirlo dels articles de consum y que no deixa de ser molt considerable. La supressió de inútils intermediaris li assegura una ganancia positiva considerable, per ser molts els associats que s' valdrán exclusivament de la cooperativa de consums, en la satisfacció de sus necessitats.

Els fondos colectius obtinguts per aquest medi poden aplicar-se sia á establir la cooperació de producció en aquelles industries que més se prestan al efecte, sia també á ajudar eficacement als obrers que per circumstancies especials se vejan obligats á sostener una vaga, ja per no sucumbir á les exigències del capital, ja també per procurar la millora de la seva sort.

El Sr. Salas Antón cità la vaga dels obrers de las pedreres de Kenasdt (Bèlgica), que ajudats eficacement per la poderosa cooperativa dels forners, tinqueren assegurada la subsistència y lograren ferriomar-sas legitimes aspiracions.

Naturalment que una organisiació aixís montada ha de ser molt seria, y tant els directors com els dirigents han de donar probas constantment de una gran sensatius y de una fé inextingible en l' efficacia dels principis societaris degudament aplicats.

Y això més té de ventajosa, per ser una institució altament educativa.

Tota reforma trascendental necessita una més ó menos llarga preparació, segons s'igan las aptituds dels qu' estan cridats á portarla á efecte y de cooperar al seu èxit.

Las revolucions socials no s' improvisan. Si no estan las cosas preparades, pot venir un cop de forsa que res resoldrà, perque darrera d' aquest vindrà l' desgabell, y darrera del desgabell la ràculada.

En canvi l' obra que s' prepara lentament ab perseverança y ab tenacitat, es la que dura.

Per virtut de la gran organisiació colectiva, molts esperits que avuy se cerneixen en las enganyoses regions dels ensomnis més ó menos hermosos, desendiran al terreno de la realitat y seràn més valents que mai, perque en lloch de somniar lluytarán com a bons, y la transformació social, que no pot ser ni serà mai obra de un tancar y obrir d' ulls, s' anirà efectuant ab el seu valios concurs. La fins avuy considerada utopia per molts pensadors apegats á las ideas rutinàries pendrà forma pràctica y acabarà per imposar-se.

Val, donchs, la pena de que 'ls projectes del señor Salas Antón, s'igan estudiats pels representants de las societats obreras. Tots els que prengueren part en la discussió els acceptaren en principi y s' comprometeren á tenirlos en compte.

En molts punts del extranger s' ofereixen exemples que permeten apreciar las seves ventajas y ls seus inconvenients, positivas aquellas y fàcils els últims de corregir.

Estudihin y obrin en conseqüència, tenint en compte que aquesta nova tendència positiva del proletariat, ha de ser sempre més eficàs y menos exposada á fracassos, que tot moviment que tinga per conceŀllers la passió y la violència, y per resultar las més de las vegadas la desesperació dels débils y mal organisats y un retrocés sensible en el camí de las reivindicacions del proletariat.

J. R. Y R.

EN PEDREGADA

AVÍA coneugut jo á un fulano, per mal nom en Pedregada, qu' era el terror de la gent de taberna, y en totas las que freqüentaba, qu' eran tantas com n' hi havia al poble hont el vaig coneixer, li donava la beguda de franch perque exercís de pinxo y posés la pau entre els que fàcilment anaven á bofetades.

Pero á n' en Pedregada li va passar lo que sol passar á la major part dels pinxos. Un dia un marach que no puja mitja cana de terra, pero d' un genit fins al senyor Colom, li va donar un concert de cops de puny á la cara, que va ferlo passejar vuyt días ab una galta com si toqués el cornetí.

Y ja n' hi va haver prou perque tothom s' atrevís ab el pobre Pedregada. Desde el mes xich al mes gran varen volgut revenjarse del temps qu' aquell fatxenda els havia fet la pò, y en pochs días per la cara de n' Pedregada van passarhi totas la mans de tots els concurrents habituals de las tabernas.

Sebilla que destruïda d' un modo tan vulgar la llegenda que feya terrible á n' aquell valent de pasta-flora, s' havia de retirar en Pedregada ab totas las espías de fer mal al santuari de la vida privada á restaurar las desfetas galtes, pero no va ser així, sino que no comprenent ó no volgunt comprehendre el paper ridicul que feya, continuà fent el valent, parlant ab la veu grossa y trayentse de tant en tant un flamenc ab mes mollas que la butxaca d' un xicot, flamenc verge encare, y condemnat, mentres fos de n' Pedregada, á no tastar ni una engruna de pell humana.

May mes m' havia recordat de n' Pedregada, pero fà com a cosa d' un mes que no me l' puch treure del cap, y em sembla que n' té la culpa el nostre governador Sr. Larroca.

Cada vegada que penso ab la seguida de bufas que va rebre el representant del govern ab motiu de las eleccions de diputats á Corts, quan recordo la sotregada moral que va rebre al tenir de desdirse d' uns datus donats oficialment al públic, al venirme á la memoria els desaires suferts en la qüestió de las dels tramvias y las sèries de reliscadas donadas en la major part dels assumptos que s' han succeït desde qu' en mal hora va tornar á encarregar-se d' aquesta província, la figura del Sr. Larroca se m' esborra y apareix al devant meu la silueta de n'

Pedregada, maltractat, escarnit y recullint totas las bofetades que s' perden.

Pero lo que mes me fa confondre á nostre governador ab el malaventurat expinxo, es véure encare fent esforços per apareixer com á una autoritat vestida de tota sa *idem*, fingint una forsa moral que ha ben perdut y alardejant de una fieresa que ja no fa pò á ningú. Denunciar concepcions emeses en mitins públichs perque 'ls tribunals engarjolin á honrats treballadors, rodejar aparatosament de guardia-civil el lloc abont uns quants republicans fan un àpat, per pujar inspectors de policia á las postres de un banquet pera pendre els noms dels qu' han parlant y els de la junta organitzadora, recomanar el *regar fuerte* per un tres y no res, son coses que en un altre governador inspirarien respecte, pero que perden tota sa eficacia quant quí las mana té unas trageraderas capassas d' empassar cinqu mil vots.

Per xo, ab tots els respectes deguts á tot un Excel·lèntissim Sr. Gobernador Civil de Barcelona, em fan riure totas aquestas fiereses del Sr. Larroca y sens volgues, cada vegada que lleixeixó ó em diuhen algun nou punt d' home de D. Ramón, em vé á la memòria el recort de 'n *Pedregada*.

JEPH DE JESPUIS

NS adherírem al pensament que ha formulat un periódich, y que consisteix en solemnizar la fetxa del 29 de juliol.

En tal fetxa del any 37, estant la nació en plena guerra civil, y quan hi havia á Espanya 1.900 convents y estava l' unitat catòlica consignada en la lley fundamental de l' Estat, hi hagueren unas Corts, que promulgaren una lley contra las associacions religiosas, qual primer article deya aixís á la lletra:

Queden extinguidas en la Península, islas adyacentes y posesions de Espanya en Africa, todos los monasterios, conventos, colegios, congregaciones y demás casas de religiosos de ambo sexes.

Vegis si no es digna de solemnizarse una fetxa tan memorable, que's remonta á 62 anys enrera.

Ab 62 anys el ví's torna ranci; y una copeta de ví ranci sempre ve bé per agafar dalit.

Per concepcions mes ó menos virulentas emeses en un meeting de propaganda, ha sigut entregat á la jurisdicció de guerra l' orador republicà Sr. Palau.

Pels mil y un delictes comesos ab tota l' impudicia en las últimas eleccions, no s' ha embrutat encara ni una sola fulla de paper sellat.

No hi ha com tenir la paella pel mànech, pera fre-gir al enemic y no cremarse 's dits.

Vaja, Sr. Larroca, ja serà hora de que dimitis. Estant com està encare pendent de liquidació l' envío de aquells célebres telegramas al Sr. Moret, que revelaren á las claras la realisació de un gran tarugo electoral, no té l' Sr. Larroca autoritat suficient pera perseguir á cap orador republicà pels concepcions que emiteixi.

Aquesta falta de autoritat es el mateix Sr. Larroca qui primer hauria de sentirla, ey! sempre que no tingui embotada la sensibilitat.

Y 'ls governadors que tenen la sensibilitat embotada, fan una cosa: dimíteneixen.

Apesar de que l' dret de reunió es un principi consignat per la lley, no tothom pot usarlo, sempre que las autoritats s' hi empenyin.

Al efecte s' guardarán molt bé de prohibir que tals ó qual ciutadans se reuneixin, quan els hi possin tal proposít en el seu coneixement. Y á pesar de tot la reunió no se celebrará.

Bastarà per impedirlo que destaquen la policia, anant á amenassar al amo del local abont aquella haja de tenir efecte; y com la policia acostuma á cometre las majors brutalitats, els amos dels locals se fan enrera, per no creurse las antipatías dels àngels del desordre públic que ja tothom sab que tenen bromas molt pesadas.

La coacció contra l' il·liure exercici de un dret constitucional constituix un verdader delict.

Pero així se gòberna aquest desventurat país: á copia de delinqüir.

Y las autoritats que mes delinqueixen son las que 's seus superiors diuhen que ho fan mes bé.

El distingit periodista Sr. Soler y Casajuana ha enumerat en un curios article els pàrrafos que prometen la descentralització administrativa forman part del discurs de la Corona, durant totas las legislatures, desde l' any 1878, fins á la fetxa.

Una promesa eternament renovada y eternament incumplida.

Una aspiració del país taxativament reconeguda y eternament burlada.

Una quatilla que fá sempre niu en la boca dels oligarcas que viuen sols de la barra y de l' embusseria.

La monja que va escapar de les Jerónimes, ha tingut en pochs días tres imitadoras á Madrid, si bé aquestas no van tenir necessitat de tirar-se daltabaix del cor, havent sortit de sos respectius convents per sos propis passos.

Hora serà ja, de que un dia sí y un dia no, s' obrisseren per espay de algunas horas las portellas de les gabias místiques, perque las colometas ansio-sas de pendre l' vol, poguessen recobrar la llibertat.

Serà aquesta una mida altament humanitaria.

LLANSÁ, 5 de juny

Las hermanas que s' dedican á l' ensenyansa, ara ensyan de ballar á les seves deixebles. ¿Y donchs—se

preguntarà—perqué la quaresma passada enviavan á pendre nota de las noyas qu' entravan al bal? ¿Es que ara s' proposan fernos la competència estableint una especie de balls místichs? En tot cas poden avisar al jove, que ab gust formarà parella ab las monjas y ab las deixebles balladoras, y creguin que ho faràn tant bé y ab tal esmero, que han de ser molt inservibles si no 's hi fan posar els ulls en blanch.

LLANSÁ, 11 de juny

¡Quin mal gust han tingut per celebrar el mes del Santíssim Cor en escullir unes veus tan destempladas! Devant del altar hi canta un coro de noyas arrepentides que sembla un concert de granotas. Per cert que á una d' elles anomenada Lola que s' queixa d' estar algo telefònica, la mestra, may dirfan que va recomanarli? Que s' menjés deu céntims d' anxobas; qu' aixíscs recobrarfa la veu de canari. Intil dir que las anxobas no van servir de res; potser li haurfa anat millor una sardinetà á la brasa.

CERVIA, 9 de juny

Vostés haguessin vist la broma ab que dos ensotanats procediren á la subasta de las robes, mobles y trastos de una pobra dona que al morir ho va deixar tot á l' iglesia. No 's diré mes sino que un d' ells, al encantar una camisa foradada, treya pel forat un dit y 'l bellugava de manera, que semblava que feya burla de la difunta. Aprenquin els llanuts á fer favors als ensotanats y 's ho pagaran bellugant el dit.

MOLINS DE REY, 4 de juny

Tením una invasió de verola, afortunadament poch maligna, y es de admirar la patxorra de la Junta de Santitat. Ab tot y que la malaltia ha anat prenent peu de una manera alarmant, no s' han suspés las classes, no s' ha prohibit llençar aigües brutas al carrer, s' ha tolerat que 's rentin en els safreigs públichs las robes dels apes-tats, y 's mira ab la major tranquilitat del món que 'ls variolosos avants de passar el temps reglamentari surtin pels carrers y freqüenten cafès y centres, contribuint així al desrollo de la temible epidèmia. Uls dels individus de la Junta, á un cap de família que li va anà á preguntar ahont havia d' anar á rentar la roba d' un variolós, dat que 'ls amos dels safreigs particulars no li permeten y que 'l ritu baixava brut ¡saben que li va responder?—Si no sabeu ahont anar, renteu-la á l' aigüera. Vaja que per donar certas respuestas se necessita tenir el cor de roca.

ARENYS DE MUNT, 11 de juny

El dijous passat fou portada pel coro *Lo Progrés* una hermosa corona á la tomba del infortunat jove Joseph Torrens que 'l dia 13 de maig va ser trobat mort en un safreig. Al acte, que resultà imponent y respectuós van assistir-hi unes 400 persones entre elles bon número de socis del Casino Industrial. També va ser invitat el coro *La Constància*, en virtut de creure soldats sos ressentiments amb *Lo Progrés* ja que constan en acta las paus que havíen fet quan á tal objecte vingué una Comisió de Barcelona; pero l' expressat coro, no apreciant la delicadeza d' l' intenció, s' excusa ab un ofici dilent que no podia assistir oficialment al acte per no haverhi entre 'ls dos amplias amistats.

No forá d' estranyar, donchs, qu' aquest any tornessin á sortir las cançons passades, las coplas d' altre temps; y tot per culpa d' aquest coro que 's diu si perteneix á un centre de... amplias amistats.

BADALONA, 7 de juny

Hem tingut un parell de manifestacions carlistas. Una d' elles, els funerals de 'n Torrents, jefe de la partida qu' en el passat octubre s' alsà en aquesta ciutat. Molt traballaren perque l' acte s' vegés ben concorregut; pero s' ho hagueren de pintar.

La segona fou la professió de Corpus, de qual pendló principal s' encarregà el Sr. Mir, amo de Ca'n Tapias, ó

sigui de la casa d' hont sortí la ja citada partida carcanuda. Se feren grans traballs de propaganda y hasta verda-deras coaccións ab els treballadors, ab lo qual se conseguió que hi anessin moltes persones y fins algunes que blasfemaren de liberals. Pero no s' hi veyà cap autoritat, ni cap dependent del municipi, ni menos els civils feren guardia al talem.

Un detall: Mentre passava la professió, un remat se veié impossibilitat d' atravesar la carretera quedant detingut al carrer de Sant Anastasi. Una senyora que allí s' trobava digué:—¡Quanta llista!—Y quan un quatre-ull anava á embestir-la, veié que la frassa tenia doble sentit, y se 'n entornó tot escorregut.

MOLLET DEL VALLÉS, 10 de juny

Lo dia de Corpus, va declarar-se una huelga imponent ab motiu de la típica professió de la diada. Varen fer vaga las autoritats, los centres de recreo, los montepíos, lo poble en general y fins els cama curts de la camisola. Lo nostre tremendo anava sol... solet, al mitjà de quatre criatures inconcents... fins hi ha qui diu si impresionat per la situació en lloc de cantar el gori-gori va entonar á mitjà veu la cansoneta.

TORREDEMBARRA, 13 de juny

¡Qu' aixerit el papu d' aquesta vilat! Va dir als joves que s' dedican á la pesca que anessin tots á la professió del Corpus, que així el Senyor els premiarà ab forsa peix. Ell lo que volta era agafarne, y els pochs que va agafar entre 'ls mariners llançats van veure que si 'ls altres dies pescaven poch, aquell dia no van pescar gens. Ademés cal consignar un fet que aportarà molta devoció: la campana de Sant Telmo, aquella greixonera que 'ns amohna tant, de tan feríx repicar va caure del campanar á riscos de fer desgracias. Bon reclam per les professións... (No caurán totas).

CULERA, 9 de juny

Ahir va efectuarse l' enterrament civil del consegüent republicà Pere Manera del poblet de Molinás de aquest terme, resultant una imponent manifestació. Ara sembla que 'n nostre corp-tallacaps no té las agallas que teníen durant l' intentona carlista, quan, al preguntarli un seu lacayo.—¡Cree V. que ab una veintena de cabezas n' hi hauria prou?—ell contestà:—No, home, n' hi hauria poch. Ara segons conta una feligresa, esporugat y tremolant, exclama: ¡qué 'ns poden fer, tallarlos el cap? Bueno. ¡Morirém per Nostre Senyor!

No tinga por, home. Els liberals no son sanguinari. Aixó s' deixa pels carlins y criminals d' ofici.

MONTRÓIG, 8 de juny

Ab motiu de las *mojigangas* de Corpus, han sigut insultats alguns liberals per no tenir á bé ajenollarsse al pas de la professió, y així que varen tenir la delicadeza de descubrirse cosa á que tampoc estaban obligats. Aquests ensotanats son així; no coneixen els mols ni de vista. Ademés fem observar que per celebrar la festa del seu barri, l' aligot va fer fabricar á las noyas unes banderilles y uns cors de Jesús. Sens dubte s' ha cregut ab això donar una bona pica. Ben tots els pares que permeten que una filla s' dediqui á fabricar banderilles. Menys mal si fossin per rebrelas ell, que bé 's mereixeria una corrida.

EL CRIM DE POITIERS

Mad. Monnier de Marconnay

Mare de la seqüestrada Blanca.

Aquesta «bona senyora», que tan terrible celebriat acabava d' alcansar, morí poch menys que re-pentinament á la presó de Poitiers, el dia 8 del corrent.

La mort ha prestat un gran servei á aquesta dona desnaturalizada, lliurantla de tenir que presentar-se davant del tribunal á respondre del infame seqüestro de la infelis Blanca Monnier.

Poitiers, com se pot comprendre, no derramà en l' acte del seu enterro, verificat dissabte, una sola llàgrima. Sols un capellà—¡capellà havia de ser!—s' atreví á defensar la memòria d' aquesta mare cruel; defensa que per poch li ocasiona un serio descalabro. Tanta fou l' indignació del poble al sentir calificar de «màrtir» á una dona que ha estat martiritzant durant vinticinc anys á la seva filla.

EL DIPUTAT NOU

DEU, esposa meva: me'n vaig á Madrid á posarme l' investidura del legislador y á contribuir á la salvació de la patria.

—T' hi estaràs molt temps?

—Segons: si la salvació ha de ser completa, m' sembla que hi ha feyna llarga. Pero no importa; 'ls diputats ministerials som molts, y entre tots ja miraré d' enllestar.

—No 't descuydas pas res? ¡Has repassat la maleta?

—Tot està corrent. Y ademés, *con oro...*

—¿Te'n portas or? ¡D' ahont l' has tret?

—Es una suposició: vull dir que ab diners, á Madrid se troba de tot.

—Vols unes quantas admetllas torradas per rogar pel camí?

—¡Fuig, tonta! ¡Si un ministre 't sentia!... Ja penré alguna cosa al restaurant... ¡Adeu!

—Mitja dotzena d' abrassades, «que no m' olvidis», «que no tinguis por», y al tren, que 'l temps es just.

El diputat arriba á Madrid. Una horeta escassa per instal·lar-se á la fonda, treure's la pols del camí y posar-se la roba de les festes, y cap al Congrés.

—Soch don Cándido, «el nou diputat per Navacur-si—diu al porter, que en la cara li llegeix qu' es veïrat lo de cursi y lo de nou.

—Passi usia.

—¿Qué fá molt que han comensat?

—El qué?

—La salvació de la patria.

El porter fá un violent esforç per no posar-se á las barbas de don Cándido, que molt ho ha de ser pera haverse pres en serio aixó de la salvació.

—No li sabrà dir: á dintre podrà enterarse'n usia.

—Ja hi es en Sagasta?

—Ara mateix ha entrat.

—Pues hi corre, que potser estan esperantme.

Crusant salonets, corredors y altres dependencias plenes de senyors que en animadíssims grups sostenen acaloradas conversas, arriba á la sala de sessions.

Als banchs de la dreta hi ha catorze ó setze individus; als de l' esquerra, sis ó set; á la presidència, un senyor ab unes patillas molt blancas y una cara molt arrugada, que sembla escoltar lo qu' està diuent dels de la dreta.

—«...explicacions donadas, crech que l' acta es ne-tíssima y que podem procedir á aprobarla sense la menor dificultat.»

—¿Quí es aquest qu' enraona?—Pregunta don Cándido á un senyor que seu allà prop.

—Té gracia aquest home—pensa don Cándido.—Fá com la criada de casa, tot ho troba net.—Pero en aquells moments lo que al nou diputat el preocupa es un' altra cosa.
—Escolti—diu al primer que se li posa á tret.—¿Vol fer el favor de dirme ahont m' haig de colocar?
—¿Vosté es representant del país?
—Y un dels homes públics més serios... Pregúnti-ho al senyor Sagasta, que ho sab bé.
—Pues si es d' oposició s'ha de posar allá, si es ministerial, aquí.
—Gracias. Y ja que ha comensat ¿podría indicarme qui es don Práxedes?
—No 'l coneix?... Es aquell d' allá, ¿veu?
—Aquell vellet que ara's grata la barba? ¡Quin gran home n' hi há, ¿veritat?... Lo que no li veig es el tupé que diuhen que porta. ¿Qué no l' dí cada dia?
—No, senyor: no més acostuma á posàrsel en las grans solemnitats.
—Y aquell altre senyor tan elegant ¿qui es?
—En Moret.
—Bellíssima persona! Tinch entés qu' es un dels que més empenyo té en comensar la salvació d' Espanya. ¿Qué no ns hi posaré a traballar avuy mateix?
—¿En la salvació?... Ho veig molt difícil. Mirí qué díu el president.
Don Cándido s'gira al senyor de las patillas blancas, qu' en aquell moment agita la campaneta.
—Se levanta la sessió.
—Bueno—pensa l' diputat per Navacurci:—per avuy ja hi cumpliert ab la patria. Ara aném a cumplir ab la dona.—
Y arrabiantse al seu allotjament, escriu una carta llarguíssima, quals darrers párrafos estan concebuts en aquests termes:
«Per lo demés, ja ho veus: si bé lo de la salvació d' Espanya va ab una mica de calma, perque sembla que avans hi ha cosas més urgents, per lo que á mí s' refereix no m' puch queixar.
Els porters me diuhen usia, en Sagasta parla de mí y tothom me considera ja home públich.
«Fesho corre pel poble, esbòmbaho, sobre tot aixó últim; que tú, sent com ets espasa meva y partícipe de las mevas glòries, tens dret desde avuy á ser considerada també com dona pública...»

FANTASTICH

L'almirall Cervera ha reconegut que dels quatre barcos que posehem, n' hi ha dos completament inútils la Vitoria y la Numancia.
¿Qué la Numancia es inútil?
Fugi, home, fugi, no digui aixó. Pels encontros de la guerra ab els Estats Units la Numancia vá ser restaurada á Barcelona, ab luxo y esplendides. Van ferhi un gran menjador, una cuyna de primera y fins van instalarhi un magnífich piano.
Donches que no digui may en Cervera qu' es inútil la Numancia. Serveix per menjarhi bé, y per ballarhi 'ls rigodons.

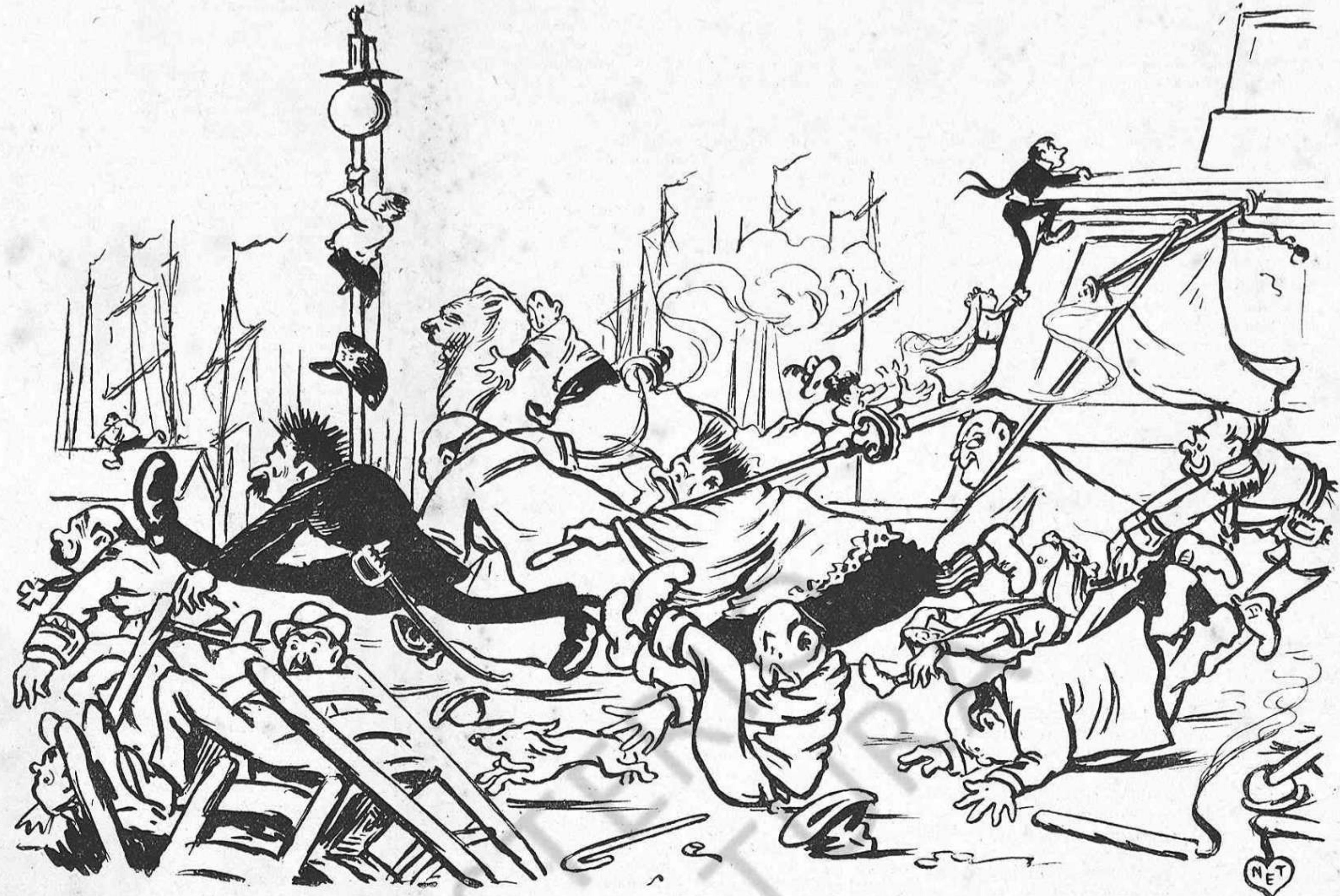
L' Huelin, diputat anticatalanista, vá ser elegit per Yich.

La caricatura al extranger

UN MENDICANT ILUSTRE.—¡No us olvideu d' un pobre desgraciat que no més té dos mil milions de renda!
(De L' Assiette au beurre.)

La professió del Corpus

Tothom saltava, tothom corria tirant enlayre ciris... y fé.

Per qué corrían? Per qué saltavan?
A horas d' ara ningú 'n sabré.

Y en Torres, vá ser elegit per Barcelona com a diputat catalanista.

Y á pesar de tot son consocis de una empresa explotadora de Fernando Póo.

Encar que sembla extrany, caben tots dos en un mateix coci; que una cosa es la política y altra cosa es el negocí.

Días enrera l' diputat per Barcelona Sr. Lerroux, á qui sempre acostuma á seguir la policía, vá entrar á una xocolatería de la Plaça de Catalunya, y 'ls polissóns varen quedars' allí d' estaqueta.

Per sempre que 'l Sr. Lerroux se trobi en un cas semblant me permetré donarli un concell: Els hi envia una xicra de xacolata, y cregu que 'ls polissóns no l' desairán, perque, segóns notícias, son molt aficionats á sugar.

President del Senat: En Montero Ríos.

President del Congrés: En Vega de Armiño.

Jefe de las mayorías: En Moret.

Tot igual als días aquells en qu' Espanya vá perder les colonias.

Pero lo que dirá en Sagasta:—Pera la mateixa co-media, 'ls mateixos cómichs.

Sembles que 'l Capitán Verdades traslada La Patria de Barcelona á Madrid.

Fet y fet La Patria ja li ha donat tot lo qu' ell aspirava á obtenir: un' acta de diputat.

Vels'hi aquí com fins La Patria pot adquirir la forma de canya de pescar. Una vegada agafat el peix, se plega.

Desde las últimas eleccions, en Paraíso que tant amich era de 'n Moret, ha acabat per deixar de saltar.

Així no trayentse 'l barret, s' estalviará mes de un costipat.

En Moret se 'l va rifar: no caldría sino que 's costipés... ¡pobre D. Basilio!

Una nota del Congrés marítim celebrat últimament á Madrid:

«El Sr. Blanco dice que de 60 hombres de que consta últimamente la dotación del Pelayo, ni uno de ellos es marinero.»

Així ray: cap necessitat hi ha de que 'n siga.

Si no serveixen per marinos, ja n' hi ha prou ab que serveixen per escarrellers.

En el terreno periodístich La Opinión de Cataluña s' ha refundit en La Dinastía.

Ara en el sentit recte y verdader de las paraules es absolutament impossible que puga refundirse ab La Dinastía, la Opinió de Catalunya.

CORRESPONDENCIA

Caballers: Rodrigo Ridrego, Joan Bebé, Japet del orangollo, Descendent d' en Xeripa, A. Ribas Ll., Ramón Nomar, La sonàmbula, Joan Solà Pamis, W. Obue, Adolfo Ibern, Joan Sala Guayta, E. Guaacón, Catalá Nista, Satanás y Lola Satja de Llansá, J. C. M. de Magram y Quirne M. Reneg: D' allá ahont no n' hi ha no 'n pot rajá.

Caballers: Un assistent assistit, J. Felip, Pau Peu Pou, Enrich M. Gener: *Quelque chose...*

Caballer: T. L. N.: Els seus ninots son infernals.—Xech de Llansá: No pot anar.—Angel del Monseny: S' hi veu alguna cosa.—Francisco Llenas: Gracias; no va mal.—Agustí Tornas: No 's acomoda.—Pepeita Cap de Nina: No va malament pero ara ja es tart.—Joseph María Boter: No tenim el gust de sapiguerho.—Vicens Carreras: Té rahó, mes aquests assumptos ja 's hem tractat en distintas ocasions.—R. N.: El seu dibuix no té dibuix.—Un seba-dellent: No es prou *comme ça*.—E. del Fat: Es bonica de vritat.—Luis Mañé: El del Diari de Barcelona 's sab més. Aixó no vol dir que desesperi de fer algo millor.—Querubí Panarra: Vosté l' ha arreglada? Potser sí; però ara es tan dolenta com avans.

B. Ramentol: Va bastant bé.—A. Soldevila: Com històrich no diré que no ho siga, com literari ja es menos discutible.—R. Soso Compte: La traducció no 'ns serveix.

M. Sitarrimas: No pot ser home de Deu; dos ous no poden ballar plegats. Y el quient resulta llarch.—J. S.:

¡Ay, Pepet, que 't descarrilas! Hont es aquella gracia propia del seu ingenio?—Angel de Negre y de Farigola: Ja tothom ho ha fet. De parodias una y prou... y massa. Joseph M. Mallafre: S' hi veu molta inconsciencia.—Rapevi: Potser sí.—A. D.: Va bé, gracias.—Joan Auf y Palau: *iHeternitat*, aixís, ab h? Plega, noy!—R. Palau: Fluixet.—J. Montabliz: Així de no val a bolar aviat farà tres coses. Lo demés anirà al seu dia.—V. Roca: Si home, si tots son iguals...

- A L' INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO
1. XARADA.—Cam-pa-na.
2. ANAGRAMA.—Anyell-Llenya.
3. TRENC-A-CLOSCAS.—El proceso de Cristo—Pi y Arsuaga.
4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Bonastre.
5. GEROGLÍFICH.—Per grossas tetas, las vocas suissas.

XARADA
Es negació molt severa
primera;
una consonant molt bona
segona
part de l' escala solfera
tercera.

Rumfa, lector, y espera
que tot seguit ho sabràs.
Un nom d' home trobaràs
en lo Prima-dos-tercera.

A. RIBAS LL.

ANAGRAMA

Ahir vaig véure 'n Martí
que 'n portava un gros total
d' una meytat plé de tot
y l' altre de tot de mar
y com separat anava
ab papers, va ensopregar
y al càurell, una barreja
entre 'ls tots va resultar.

UN COTXERIL

TERS DE SÍLABAS

Primera ratlla vertical y horizontal: moble.—Segona:
aparato elèctrich.—Tercera: nom de dona.

ANIS DE CUMÍ

GEROGLÍFICH

K I K I R I K I

I

I N G L I

NOY DE LAS MOSTRAS

Imprenta de LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.

Acaba de posarse á la venda

LA BARRICADA (Versos revolucionaris)
PER JEPH DE JESPUS

Un tomo en octau de 112 planas.

PREU DOS RALS